

Қазақстанда гендерлік теңдік рейтингінде жыл сайын құлдырап келеді

ЖАРИЯЛАНДЫ
17.10.2023

СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/144922/>

Қазақстан гендерлік теңдік деңгейі бойынша 145 елдің арасында 65-орында

Алайда, нағыз гендерлік теңдіктің орнауының ауылы әлі алыс. Соңғы жылдары әйелдердің адам құқықтарына, гендерлік теңдікке және гендерлік зорлық-зомбылыққа қатысты халықаралық стандарттарға скептицизм мен теріске шығару қайта байқалды, ал әйелдер мен қыздар тең құқықты, соның ішінде феминистік қозғалыстар шеңберінде қамтамасыз етуді талап етуде.

Біздің қоғамда әйел азаматына “маңыздысы отбасы немесе мансап па?” «отбасы» деген жауап мақұлданған, дұрыс жауап ретінде саналады. Гендерлік стереотиптерге сәйкес, әйелдер, ең алдымен табысты мансапқа ұмтылмауы және ер адамнан көп ақша таппауы керек. Қыз-келіншектер қазіргі бейбіт және тыныштық заманның уақытында зорлық-зомбылықтың ең көп таралған құрбандары болып табылады. Көптеген факторларды ескере отырып, олардың кәсіби дамуына мүмкіндіктері де аз, білімге қол жетімділігі шектеулі.

Гендерлік стереотиптер елімізде де, аймақта да әйелдердің дамуына айтарлықтай кедергі келтіреді. Өмірге келгеннен қайтыс болғанға дейін біздің қазақи барлық мәдени салт-дәстүрлеріміз жанама түрде

қыздар мен әйелдердің әлі де тәуелді болуына әкеледі. Себебі әлі күнге дейін бізде Ұлболсын есімдері беріледі, бұл қазақ тілінен аударғанда «ұл болсын», ал Ұлту — «ұл туды» дегенді білдіреді. Әйелдердің білім алуына аз инвестиция салынғандықтан, еңбек нарығы оларға басшылық лауазымдарды ұсынуға да құлықсыз. Осылайша, әр кезеңде әр әйелдің әлеуеті жоғалады және әйелдер тек ана немесе әйел рөлінде қабылданады. Егер мемлекет басшылары жағдайды өзгерткісі келсе және еліміздің тұрақты дамуына қол жеткізгісі келсе, олар мұндай стереотиптерді қалай жою керектігін қарастыруы керек.

Қазақстанда әйелдер негізінен шағын кәсіпкерлікке тартылады, егер мемлекет қосымша бағдарламалар мен қолдау шарттарын жасаса, онда әйелдердің көпшілігі өз бизнесін шағын, орта және ірі бизнеске дейін дамытуға және осылайша ел экономикасының тұрақты дамуына үлес қосуға мүмкіндік алады.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.